

– Բոլորովին ուղիղ է ձեր խօսքը, տեր Յայր, – ասաց քեռի Պետրոսը: – Մեյիքը Պարսկաստան գալուց յետոյ, Նա երկար ժամանակ իր գաղտնի նպատակներով կարողացաւ թաքնած մնալ որսորդի անտան տակ, բայց երբ որ նկատեց, թէ այնտեղ եւս պէտք է մերկացոյի ինքը, Նա թողեց Սալմաստը եւ անցաւ Յաղբակ: Ժողովուրդն այնտեղ ռամիկ էր եւ կիսավայրենի, իսկ մի այսպիսի ժողովուրդ պէտք էր նրան: Նա շուտով կարողացաւ գրաւել ռամիկն եւ բոլորի հաւանութեամբ Նոյն գաւառի «միր» ընտրոեցաւ: Այնուհետեւ խռովութիւնը այս երկրից պակաս չէ: Հասպիստանու կռիւը իր յաջողութեամբ խրախոյս տոեց նրան. այժմ Նա իր նպատակին մասամբ հասել է եւ կամենում է Հաղբակայ լեռների վրայ այն խաղը խաղալ, ինչ որ խաղում էր մի ժամանակ Սասնոյ մէջ:

– Այսպիսի մարդիկը ժանտախտ են, ուր եւ գնում են, իրան հետ տանում են մահ եւ կոտորած, – ասաց տերտերը:

– Եթէ ծերունի որսորդի միտքն այն է, – պատասխանեցի ես, – որ հայը ազատած լինի օտարի լծից, որ Նա իր տունը, իր երկիրը ինքը կառավարէ, դրա մէջ ես մի վատ բան չեմ տեսնում: Եւ ես ինքս կը լինեմ առաջինը, որ կը նոյնիմ իմ արիւնը նրա նպատակին :

– Եւ դու ինքդ կը լինես առաջին խելագարը... – լսելի եղաւ մի նոր ձայն:

Ես մինչ այն աստիճան խռովութեան մէջ էի, որ ամենեւին չէի կարողացել նկատել, որ մի վարդապետ ներս էր մտած քեռի Պետրոսի վրանում եւ ականջ էր դնում մեր խօսակցութեանը: Դա միեւնոյն արեղան էր, որին ցերեկով տեսած էի «Կաթնաղբիւրի» ձորում: Նա եկաւ Նստեց: Քեռի Պետրոսի եւ տեր Թողիկի ընդունելութեան ցոյցերից երեւաց, որ չափազանց յարգանք ունէին դէպի հայր սուրբը: Ճրագի լոյսով ես ակելի լաւ կարողացայ զննել նրան: Նա մի մարդ էր ալեխառն մօրութեամբ եւ Նոյնպէս դեռ նոր ճերմակած երկայն մազերով: Հագուստը խիստ անշուք էր, այնպէս հագնւում են միայն անապատական ճգնաւորները: Ինչ որ նշանաւոր էր նրա կերպարանքի մէջ, դոքա էին կենդանի եւ կրակոտ աչքերն, որոնք իրանց առոյգութեամբ մի յայտնի բացառութիւն էին կազմում նրա զառամեալ հասակի մէջ:

Նա, առանց ինձ վրայ ուշադրութիւն դարձնելու, սկսեց խօսել քեռի Պետրոսի եւ տերտերի հետ: Քանի թոպէից յետոյ ես ինձ բոլորովին ակելորդ զգացի նրանց հասարակութեան մէջ, մանաւանդ երբ նշմարեցի, որ իմ ներկայութիւնը նրանց հաճոյ չէր. ուստի բարի գիշեր ասելով, հեռացայ: